

ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET AFI

Hjemmekontor: omfang, utviklingstrekk og kjennetegn

KMD 17.06.21

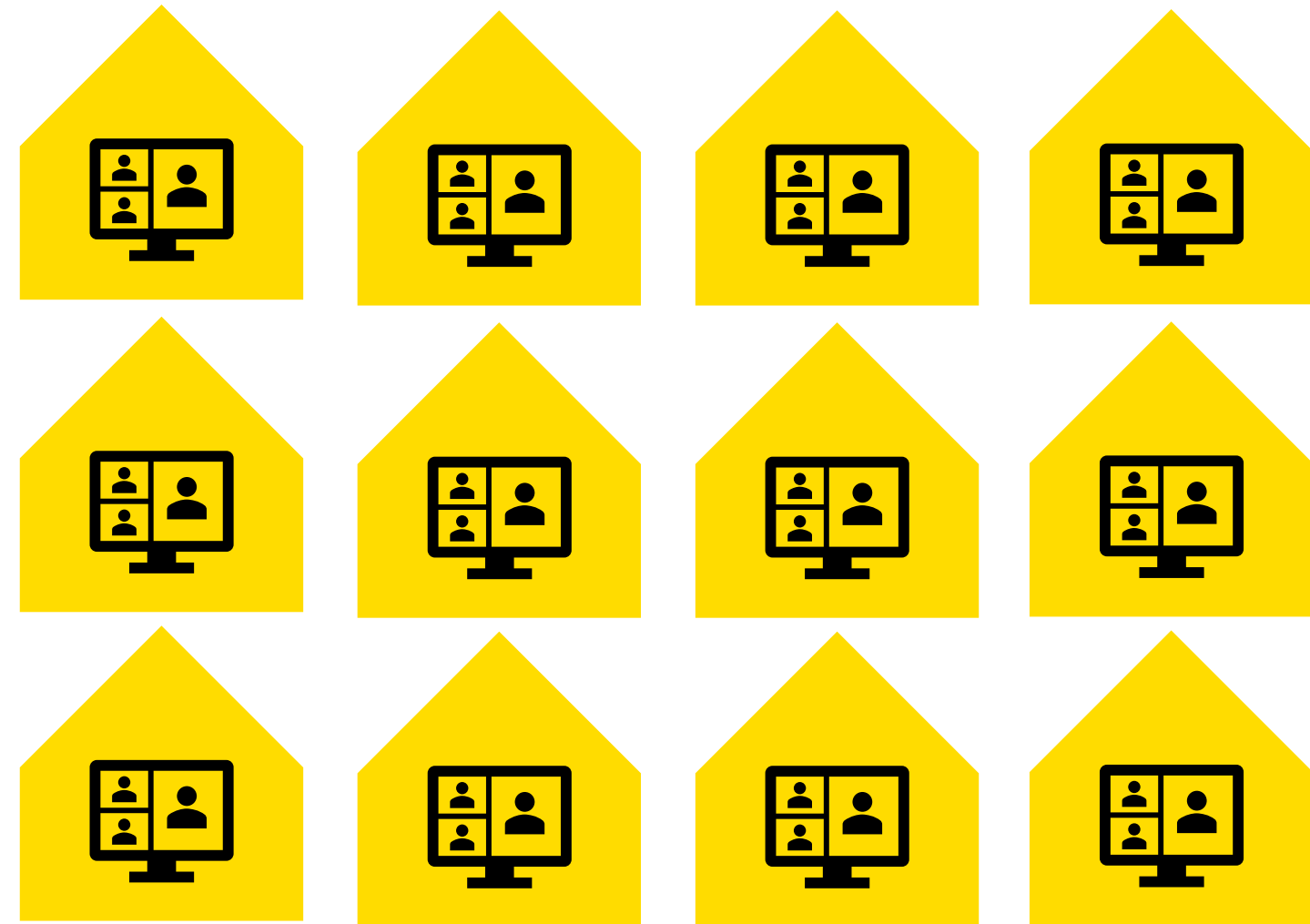
Mari Holm Ingelsrud

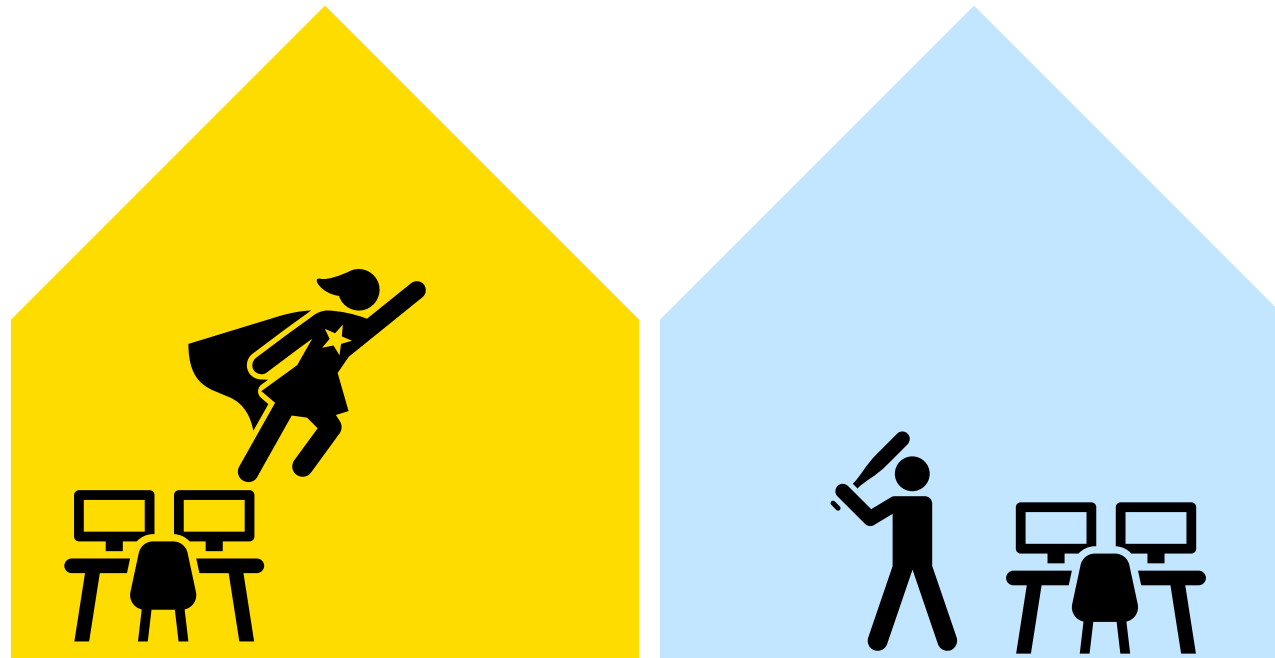
Forskningsspørsmål 1: Omfang og kjennetegn

Hvor stor er utbredelsen og hva kjennetegner hjemmekontor og annet fjernarbeid i dag?

Og hvordan er utviklingen i hjemmekontorbruk ett år frem i tid?

Forskningsspørsmål 2: Hvordan fungerer det?

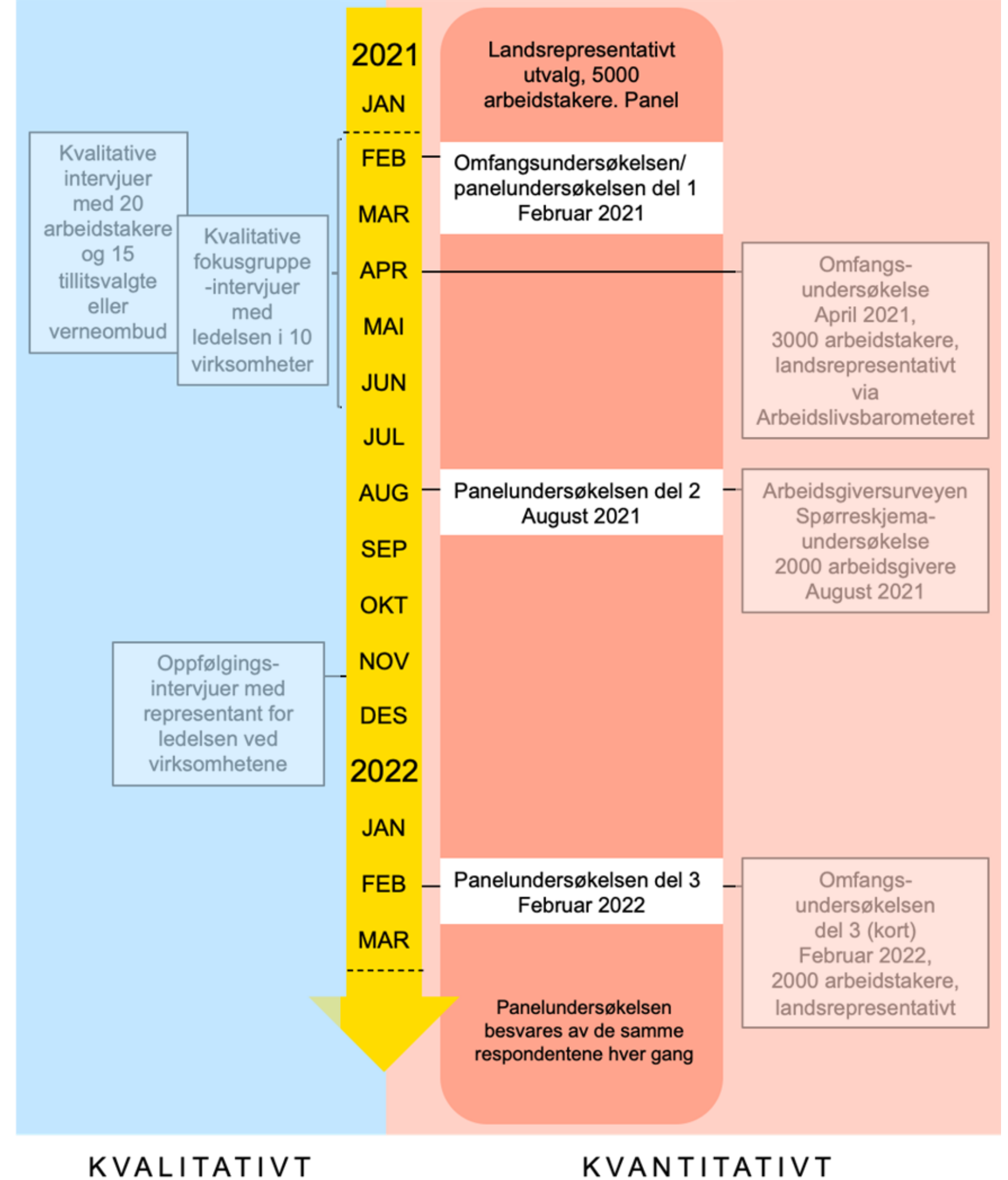

Hva er konsekvensene av hjemmekontor for arbeidstakere og virksomheter?

Ved hvilke typer arbeid og under hvilke vilkår fungerer hjemmekontor og annet fjernarbeid effektivt og med gode resultater for både virksomhetene og arbeidstakerne?

Omfangsundersøkelsen/ panelundersøkelsen del 1

- Samlet inn mellom 24. februar og 16. mars 2021
- Svarprosent 41%
- 5038 respondenter
- Vektet for å være representativ for arbeidstakere
- Arbeidstakerne følges gjennom ett år, dette er første måling

Kjennetegn, omfang og utvikling

- Hvor mange har tilgang til hjemmekontor?
- Hvem?
- Hvor ofte bruker de det hele dagen?
Hvor ofte utenom ordinær arbeidstid?
- Hvor jobber de fra?
- Grad av formalisering
- Tilrettelegging
- Frivillighet, ønsker for fremtiden

- Utvikling over tid

Utvikling i andel med mulighet for hjemmekontor

	Før pandemien		Under pandemien	
	AKU 2017*	LKU 2019	YSAB2020 (mars/april)	HK2021 (februar/mars)
Ja, som fast ordning	9 %		9 %	22 %
Ja, men kun ved behov	26 %		41 %	30 %
Mulighet for hjemmekontor	35 %	51 %	50 %	52 %
Ikke hjemmekontor	63 %	49 %	48 %	47 %
Vet ikke/ubesvart	1 %	0 %	2 %	1 %
N (uvektet)	9660	6158	2886	5038

*Tall hentet fra Nergaard et al. (2018: 47)

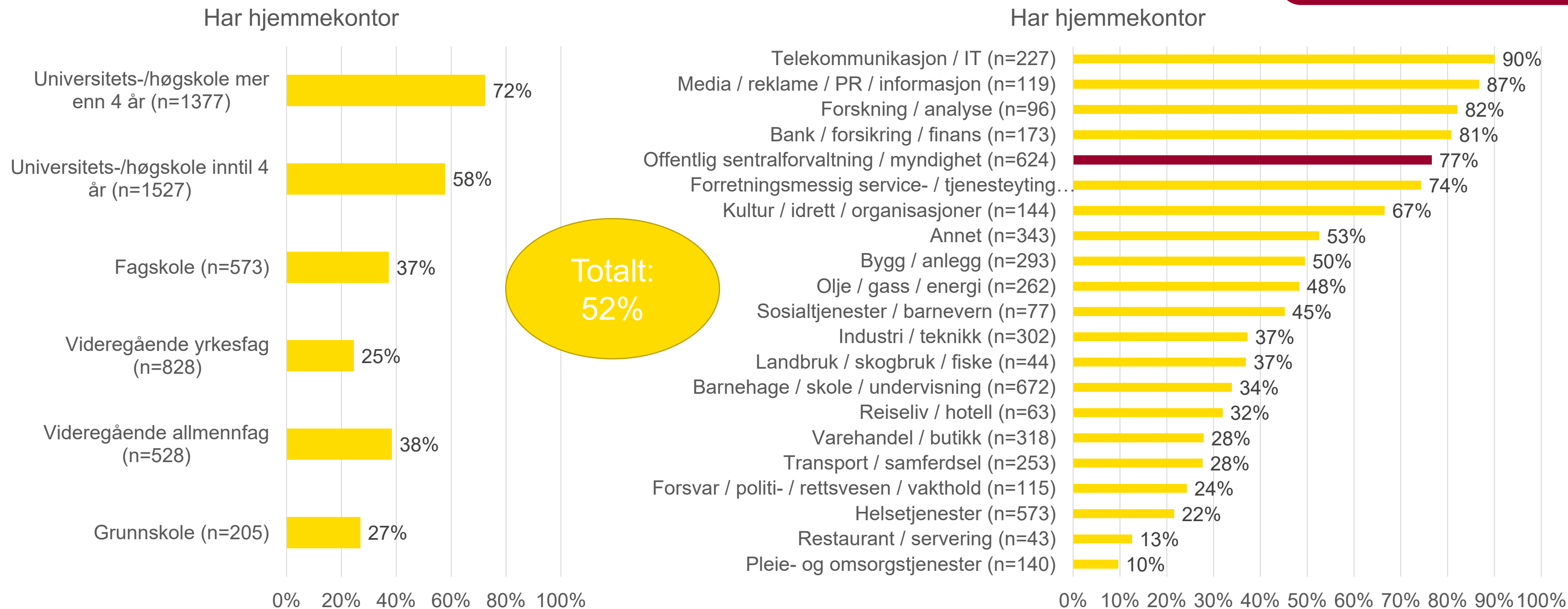
† Spørsmålsformulering AKU2017, YSAB2020, HK2021: «Har du mulighet til å jobbe hjemmefra om du skulle ønske det? Med hjemmefra mener vi også andre steder som du velger selv, som f.eks. en fritidsbolig, på toget eller på en kafé.»

Svaralternativer: «Ja, som fast ordning», «Ja, men kun ved behov», «Nei» og «Ikke sikker».

†† Spørsmålsformulering LKU2019: «Har du anledning til å jobbe hjemmefra i jobben din?» Svaralternativer: «Ja», «Nei» og «Vet ikke». (kun stilt til ansatte som jobber dagtid mellom 0600 og 1800)

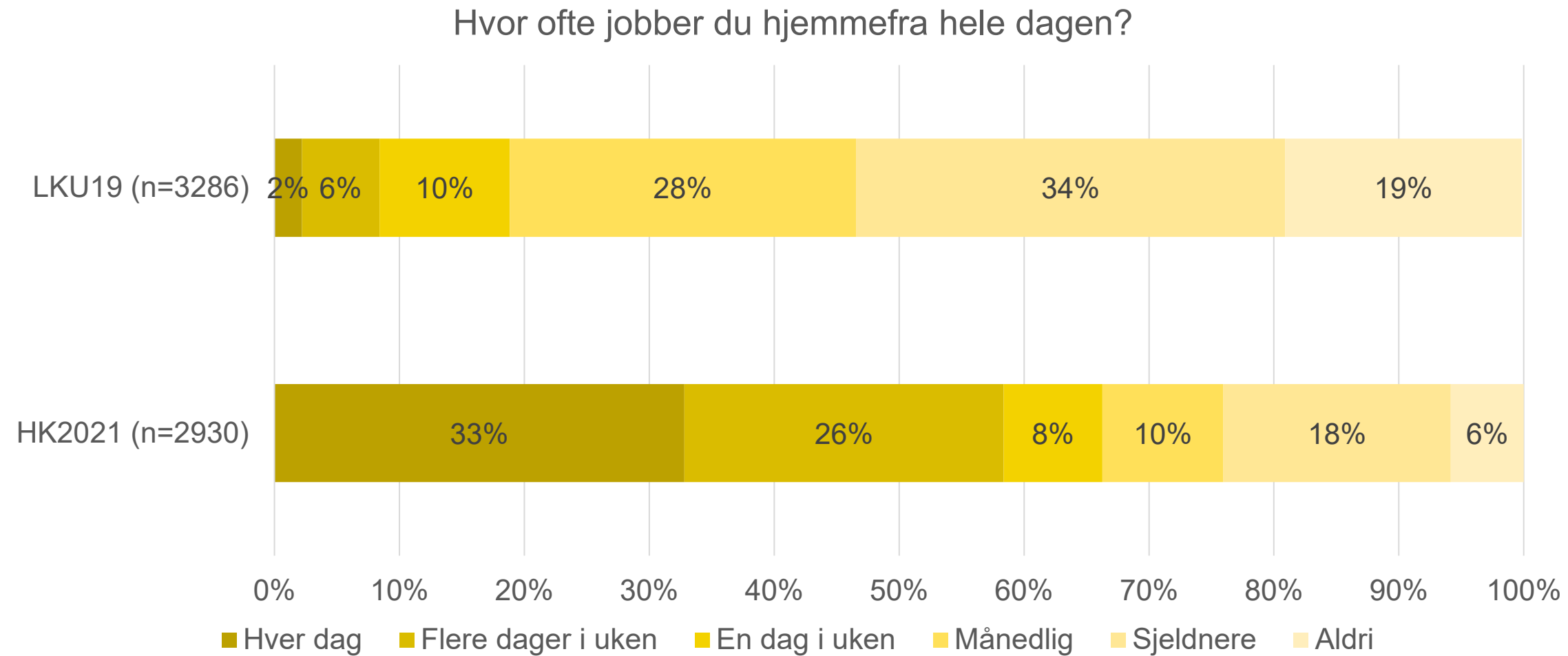
Hvor mange har hjemmekontor?

Blant statlige ansatte i statlig sentralforvaltning: 79% har hjemmekontor (n=352)

Hjemmekontor hele dagen: Hvor ofte?

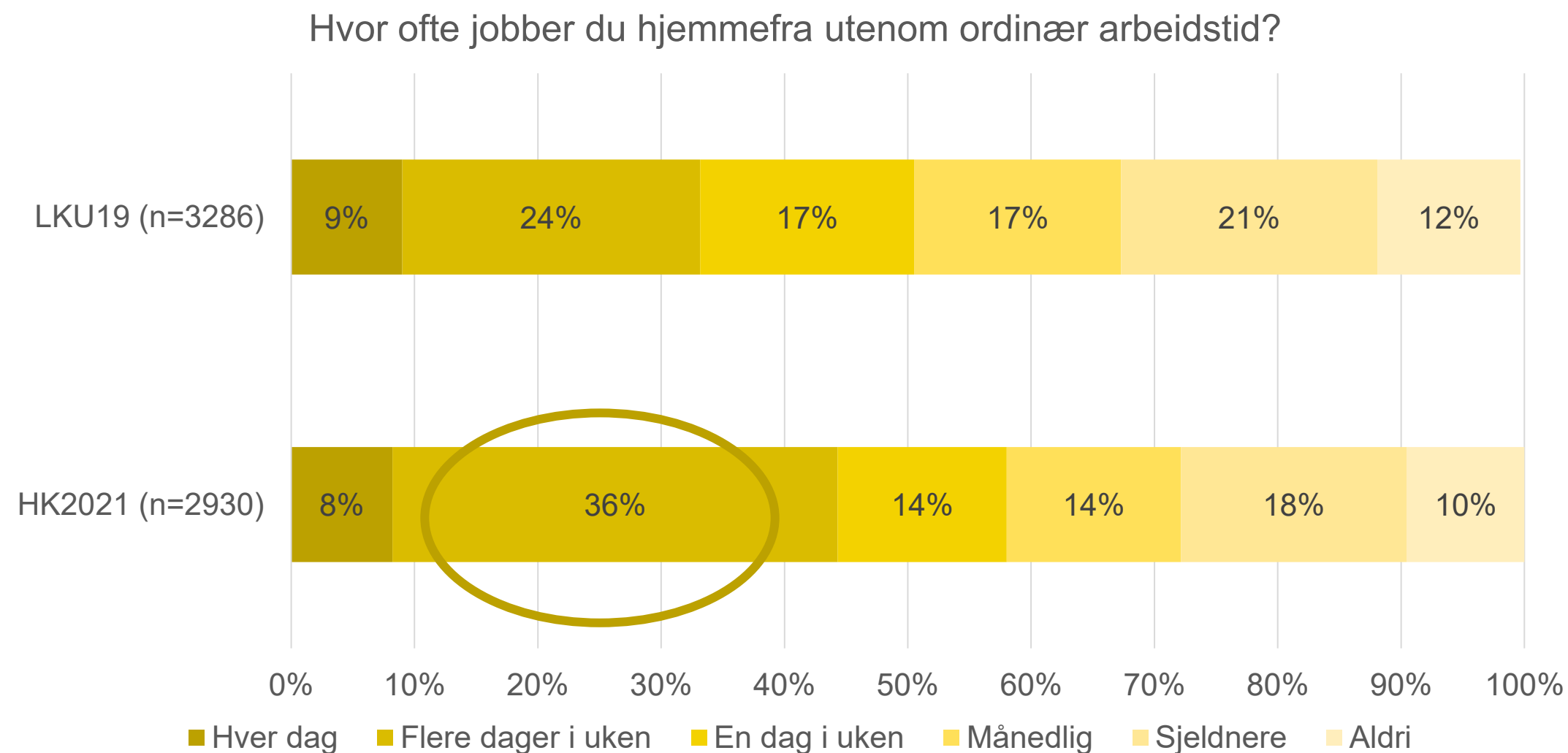
Blant de som har mulighet for hjemmekontor

Blant statlige ansatte i offentlig sentralforvaltning:
50% hver dag, 27% flere dager i uken

Hjemmekontor utenfor ordinær arbeidstid: Hvor ofte?

Blant de som har
mulighet for
hjemmekontor

Blant statlige ansatte i offentlig sentralforvaltning:
5% hver dag, 22% flere dager i uken

Større økning i statlig sentralforvaltning

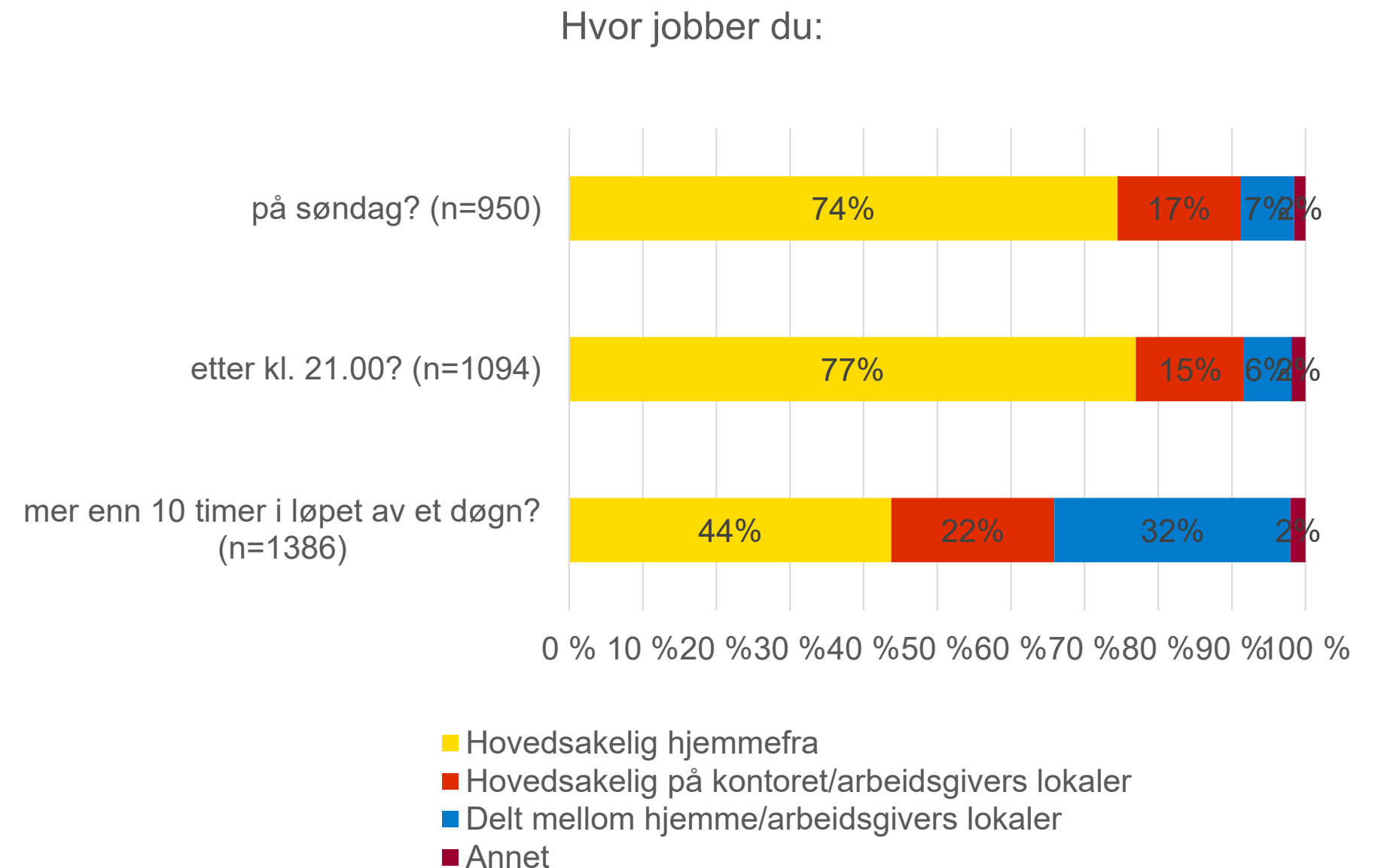
- 20% av alle med mulighet for hjemmekontor sier at de jobbet hjemmefra minst ukentlig før korona
- 11% i statlig sentralforvaltning

Arbeidstiden utenom ordinær dagtid

37% jobber månedlig på søndager

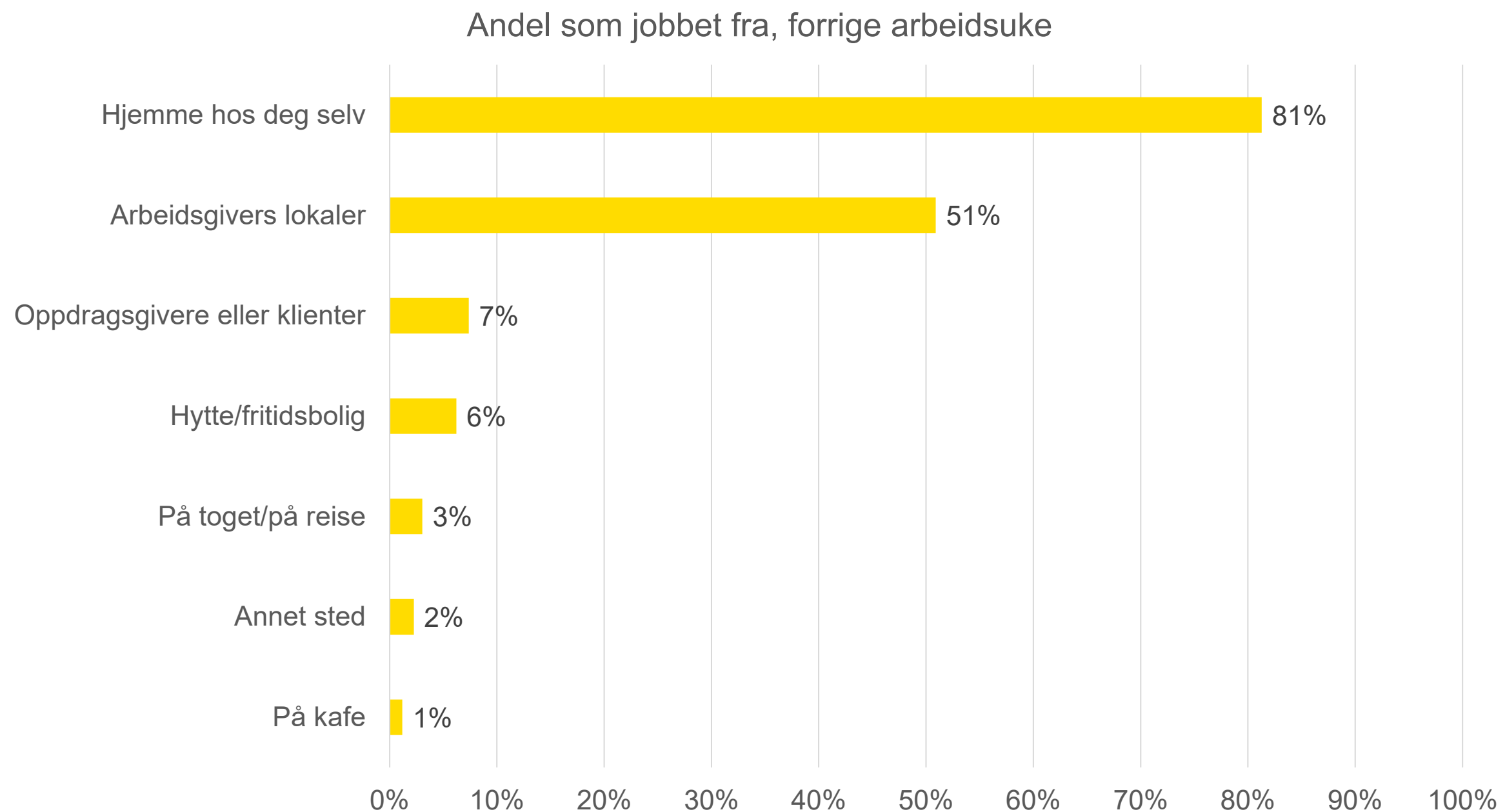
24% jobber ukentlig etter kl 21

29% jobber ukentlig mer enn 10 timer per
døgn

Hvor jobber de fra?

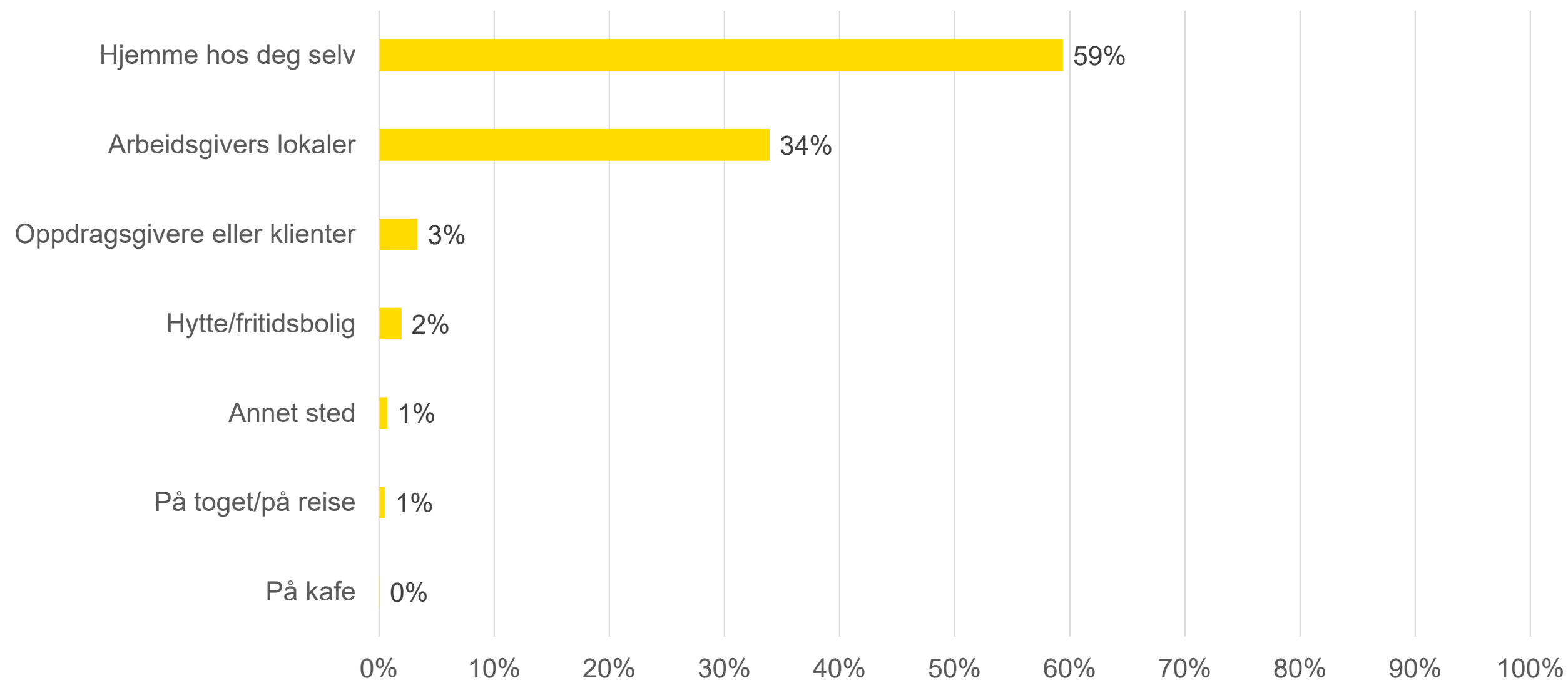
Blant de som har
mulighet for
hjemmekontor

Fordeling av den totale arbeidstiden

Blant de som har
mulighet for
hjemmekontor

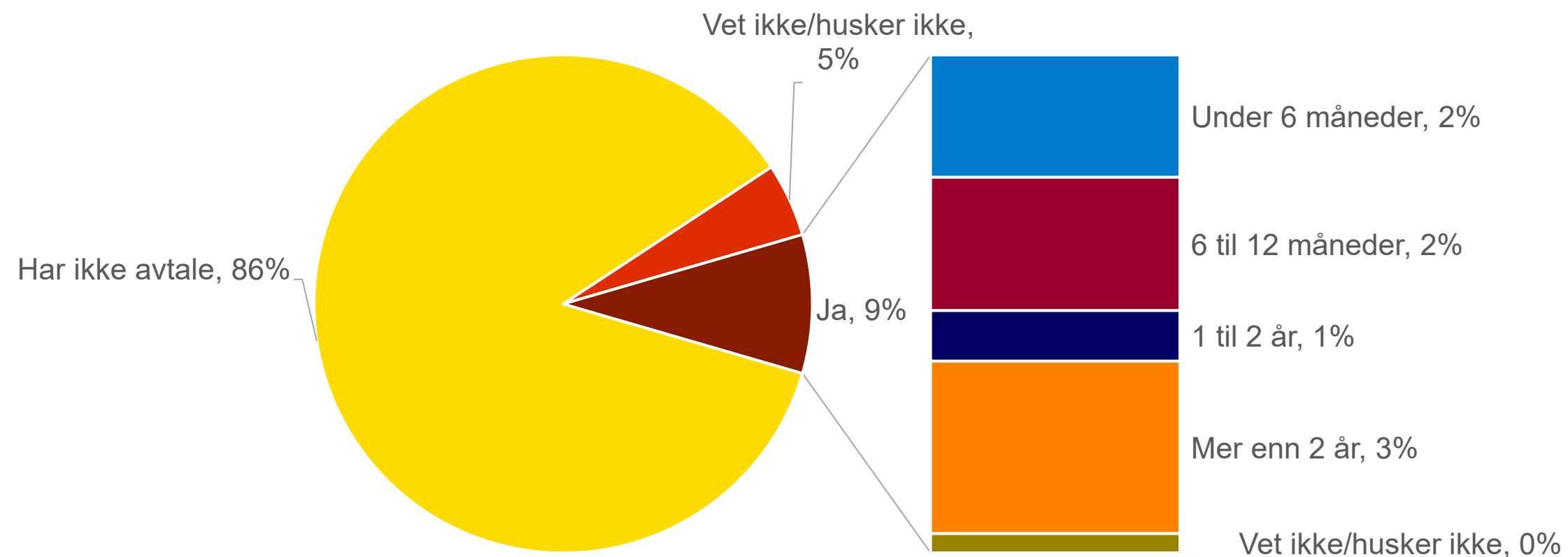
Andel av den samlede arbeidstiden på hvert sted, forrige hele arbeidsuke (uke 7 til 10)

Grad av formalisering

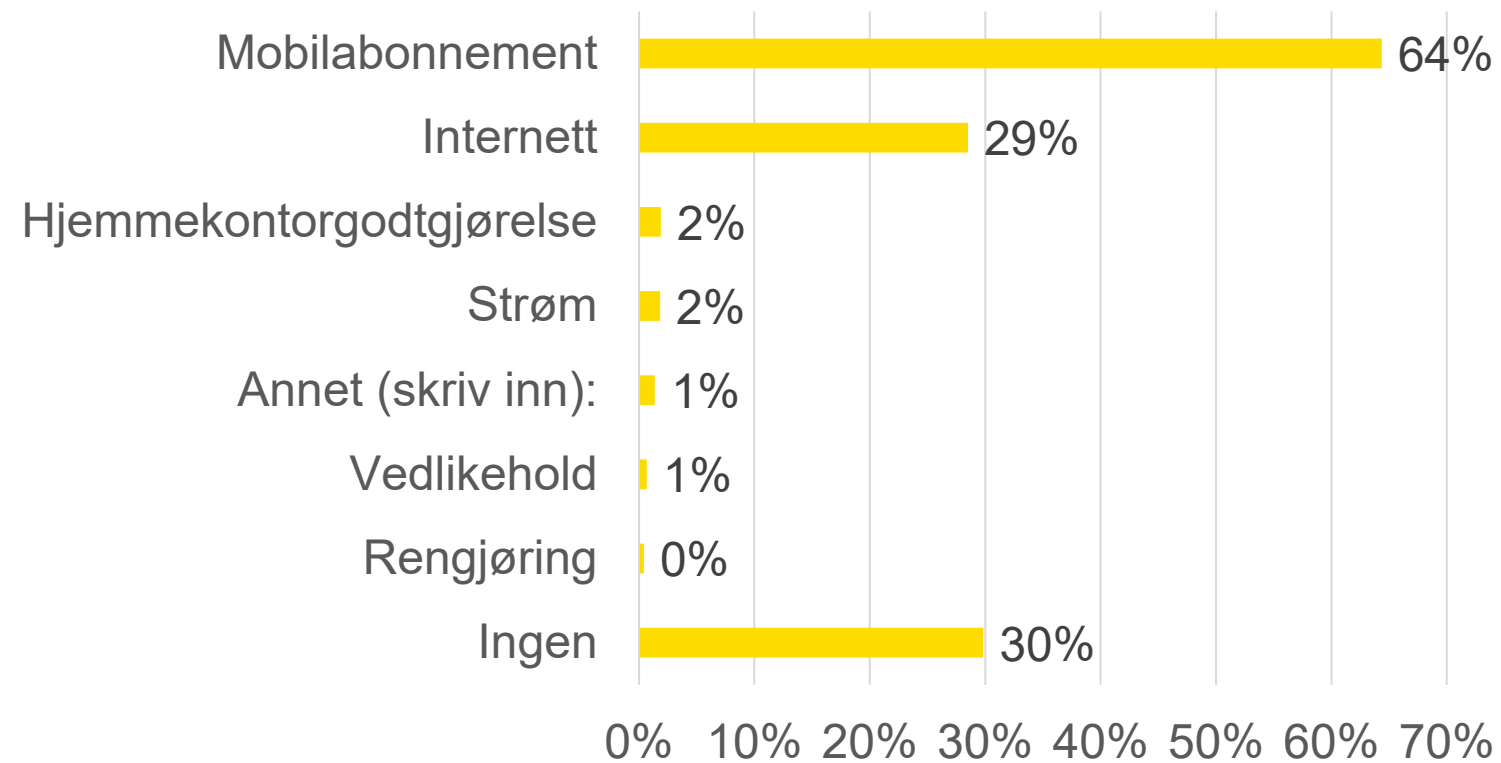
Blant de som har
mulighet for
hjemmekontor

Har du skriftlig avtale med arbeidsgiver om arbeid på hjemmekontor? Hvor lenge har du hatt det?

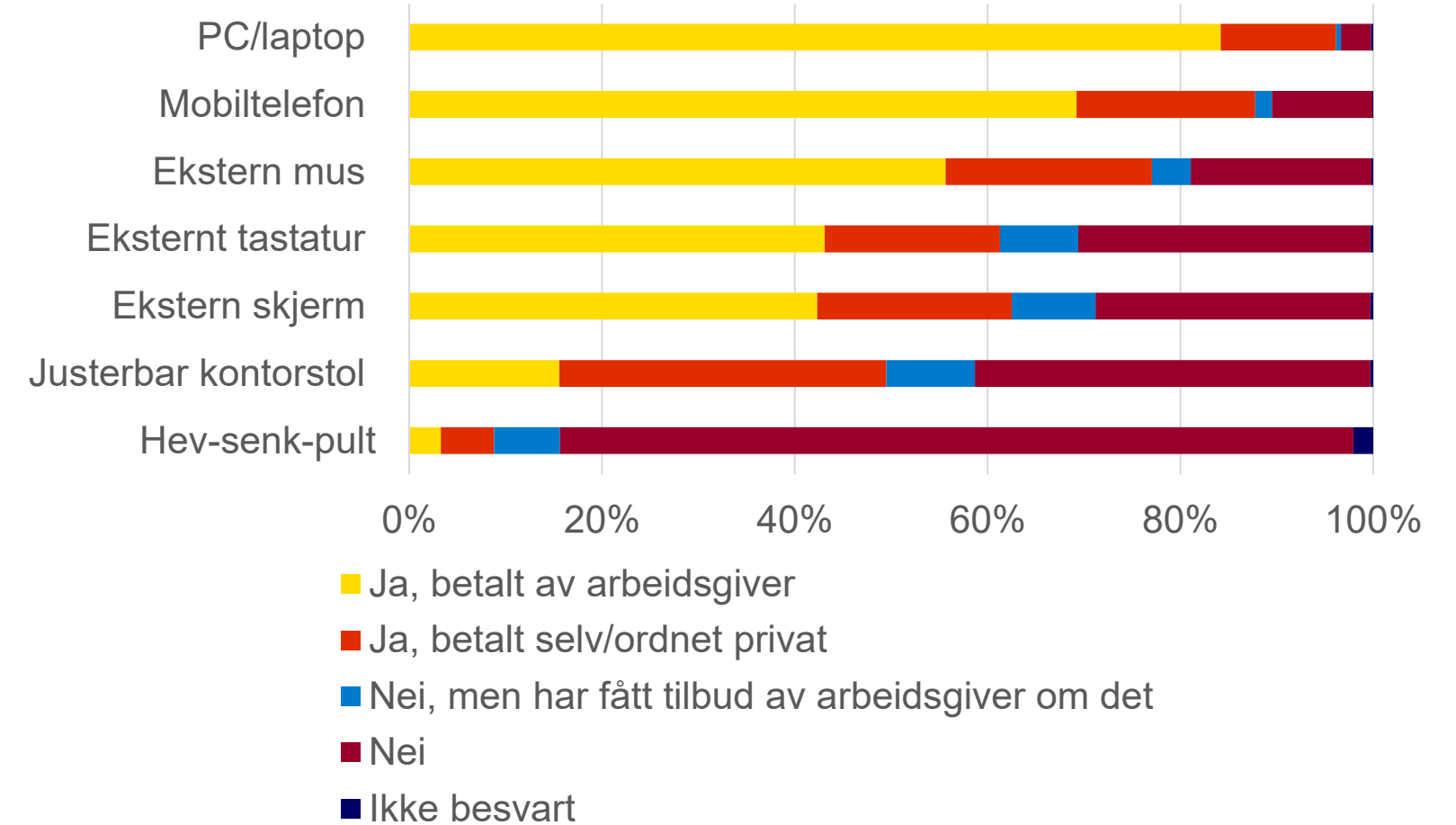

Tilrettelegging fra arbeidsgiver

Løpende kostnader dekket av arbeidsgiver

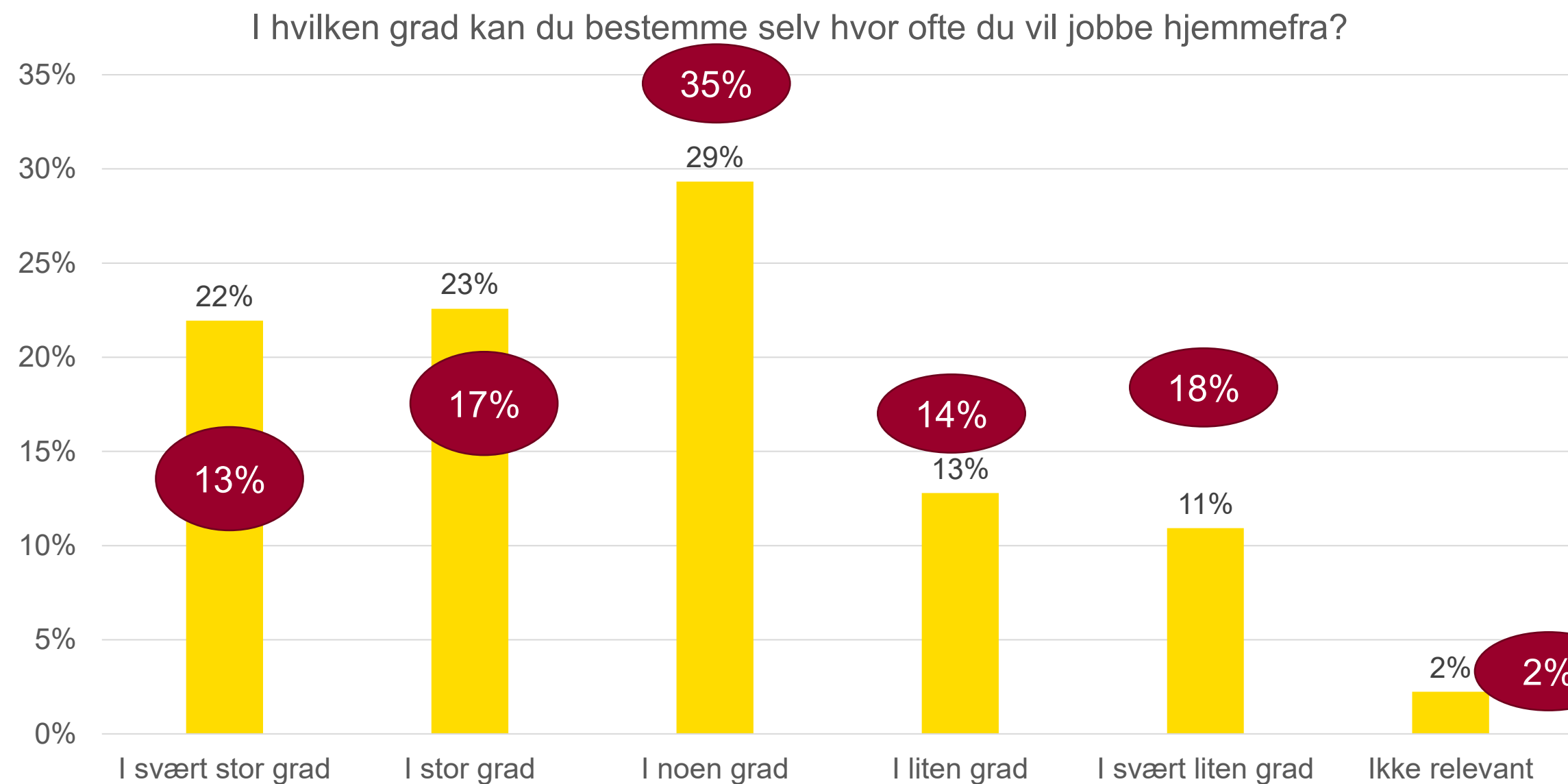

Utstyr på hjemmekontoret

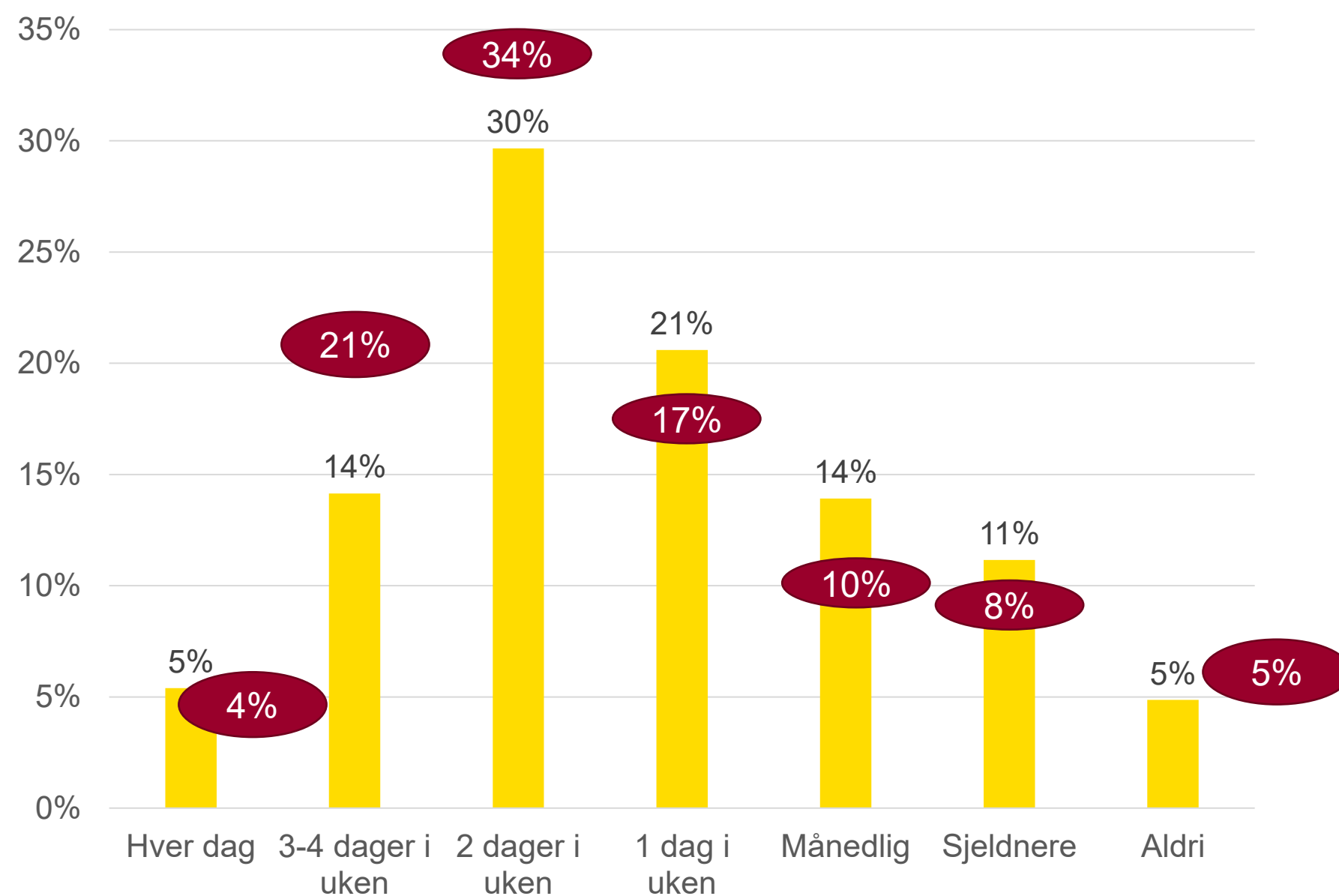
Frivillighet: selvbestemmelse

Blant de som har mulighet for hjemmekontor

- De som selv kan bestemme hvor ofte de vil jobbe hjemme, jobbet oftere hjemmefra før korona enn de som i liten grad kan bestemme selv
- ... men det er ikke noen særlige forskjeller på hvor ofte de ønsker å jobbe hjemmefra i en normalsituasjon

Normalsituasjon etter pandemien: hvor ofte ønsker du å jobbe hjemmefra hele dagen?

De ønsker å jobbe oftere hjemme, som har:

- Fast rom til kontor hjemme
- Ingen arbeidsplass eller landskap hos arbeidsgiver
- Lengre reisetid til jobb
- Høy andel av kolleger som jobber ofte hjemmefra

Hvordan er det psykososiale arbeidsmiljøet på hjemmekontorene?

- De som jobber hjemmefra hver dag opplever:
 - høy grad av arbeidstidskontroll
 - høy grad av kollegastøtte
 - høyest jobb-hjem-balanse, sjeldnest tilkoblet arbeid utenom arbeidstid, foretrekker oftest et tydelig skille mellom jobb og privatliv og klarer oftest å koble av fra jobb etter arbeidstid
- Ellers små forskjeller etter hyppighet av hjemmekontor
- NB!: Kun deskriptive analyser – kan skyldes seleksjon eller andre forhold enn selve hyppigheten av hjemmekontor

Oppsummert fra vårens kartlegging

- Hyppigheten av hjemmekontor har økt mye som følge av pandemien, men infrastrukturen var i stor grad på plass fra før
- Det meste av arbeidstiden jobbes fra arbeidstakernes eget hjem, mindre fra hytta, kafé eller reise
- Mange ønsker å jobbe hjemmefra flere dager i uka framover
- ...men disse ønskene kan endre seg
- Hyppig hjemmekontor er forbundet med høy grad av selvbestemmelse
- Arbeid utenfor ordinær arbeidstid skjer hjemme. Økt fleksibilitet, men også tegn til økt tidsbruk på lønnet arbeid.
- Samlet inntrykk: hjemmekontor oppleves positivt av de fleste arbeidstakere, men de fleste ser for seg at de jobber både hjemmefra og fra kontoret i fremtiden.

Ansatte med hjemmekontor i statlig sentralforvaltning

- Mange jobber mye fra hjemmekontor nå, men sjeldnere enn andre utenfor ordinær arbeidstid
- Jobbet sjeldnere hjemmefra hele dagen før korona, enn andre
- Noe lavere grad av selvbestemmelse over hyppighet
- Ønsker noe hyppigere hjemmekontor fremover enn andre

Prosjektdeltakere fra AFI og OsloMet

Mari Holm Ingelsrud

Siri Yde Aksnes

Per Bonde Hansen

Ida Drange

Emily Mary Weitzenboeck

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET
Cathrine Egeland

Anders Underthun

Vilde Hoff Bernstrøm

Eirin Pedersen

Kvalitetssikrere:
Gerd Engelsrud
Lisebet Skeie Skarpaas
Wendy Nilsen

OSLOMET

ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET AFI

Hjemmekontor: Utbredelse og sentrale kjennetegn våren 2021

Mari Holm Ingelsrud og Vilde Hoff Bernstrøm

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

Rapporten kan lastes ned herfra:

<https://hdl.handle.net/11250/2756692>